

Prövningen av ansökningar om asyl från personer från Eritrea efter Migrationsöverdomstolens avgörande MIG 2017:12

RS/058/2021

Fastställelsebeslut: RA/092/2021			Version 1.0
Beslutsdatum: 2021-04-20			
Gäller för: hela myndigheten			
Gäller från och med: 2021-04-20			
Datum för revidering	Version	Avsnitt som reviderats	Beslutsbeteckning
ange datum	nummer	inhåll	XX/XXX/XXXX
ange datum	nummer	inhåll	XX/XXX/XXXX

Fakta om rättsliga ställningstaganden

Rättsliga ställningstaganden utgör Migrationsverkets uttalanden om hur en författning bör tolkas och är styrande för myndighetens medarbetare. De beslutas av chefen för rättsavdelningen.

Rättsliga ställningstaganden förs in i en särskild dokumentserie, RS-serie. Dokumentserien är gemensam för hela myndigheten. Beslut om fastställande, ändringar och upphävande av ett rättsligt ställningstagande förs in i beslutsdokumentserien för chefen för rättsavdelningen.

Innehållsförteckning

Fakta om rättsliga ställningstaganden	1
Bakgrund	3
Konsekvenser av domen	3

Bakgrund

Migrationsöverdomstolen meddelade den 21 juni 2017 dom i mål UM 7734-16 (MIG 2017:12).¹ Målet gällde huruvida en eritrean som lämnat Eritrea illegalt och undanhållit sig nationaltjänsten ska anses vara flykting.

Migrationsöverdomstolen gör en samlad bedömning av landinformationen om den aktuella situationen i Eritrea. Domstolen anser att de källor som drar slutsatsen att en person med den sökandes bakgrund kommer att betraktas som oppositionell av regimen överväger de källor som säger att så inte är fallet. Vidare anser domstolen att ett äldre förarbetsuttalande om att en person som riskerar strängt straff för att utan tillstånd ha lämnat sitt land ska betraktas som flykting eftersom agerandet måste uppfattas som ett uttryck för en politisk uppfattning, fortfarande är relevant. Mot denna bakgrund har den sökande gjort sannolikt att han vid ett återvändande känner en välgrundad fruktan för förföljelse på grund av tillskriven politisk uppfattning. Den sökande är därmed flykting.

Konsekvenser av domen

Omständigheterna i målet var sådana att den sökande hade undanhållit sig nationaltjänstgöring och lämnat Eritrea illegalt. Det framkommer ändå av domstolens resonemang att båda dessa omständigheter inte måste vara uppfyllda. Vad gäller illegal utresa konstaterar domstolen att dess kriminalisering verkar ha ett nära samband med regimen önskan att kontrollera att befolkningen genomför nationaltjänstgöringen. Sedan utgör den illegala utresan en försvårande faktor när ett straff bestäms för en person som undanhållit sig nationaltjänsten.²

Båda dessa handlingar – illegal utresa och undanhållande från nationaltjänstgöring – uppfattas därmed tillsammans eller var för sig av regimen som oppositionella handlingar. Det straff som väntar en sådan person vid ett återvändande kan således kopplas till förföljelsegrunden tillskriven politisk uppfattning.

En eritrean som gör sannolikt att han eller hon lämnat Eritrea illegalt riskerar således flyktinggrundande behandling vid ett återvändande. Detsamma gäller då en person gör sannolikt att han eller hon har hållit sig undan nationaltjänstgöring.

¹ Domen i sin helhet: [UM7734-16](#)

² MIG 2017:12, avsnitt 4.3.

Om det inte finns någon grund för uteslutande ska alltså en sådan person anses vara flykting och beviljas flyktingstatusförklaring.

Samma bedömning bör göras för en person som gör sannolikt att han eller hon undanhållit sig från tjänstgöring i den så kallade folkarmén.³ Det finns stöd i landinformationen för att en sådan person riskerar ett långt fängelsestraff och straffet får, mot bakgrund av Migrationsöverdomstolens slutsatser, anses härlett utifrån förhållandet att personen ifråga ses som oppositionell. Om det inte finns någon grund för uteslutande ska alltså även en sådan person anses vara flykting och beviljas flyktingstatusförklaring. I sammanhanget bör poängteras att en sökande som lämnat landet med utresevisum i normalfallet bör ha svårt att göra sannolikt att han eller hon undanhållit sig folkarmén. Detta då en person som förväntas inställa sig till folkarmén generellt inte kommer att beviljas ett utresevisum.⁴ Det finns emellertid sedan tidigare rapportering om att det kan finnas begränsade möjligheter att erhålla utresetillstånd för vissa personer som demobiliserats från nationaltjänsten eller fått skriftligt tillstånd från sin befälhavare. Vid erhållande av utresevisum rapporteras även personliga kontakter i vissa fall kunna underlätta.⁵ Personer som tjänstgör i folkarmén är generellt inte förbjudna att resa utomlands, men att få det skriftliga godkännandet från sin befälhavare kan vara svårt.⁶

En eritrean som gjort sannolikt att den eritreanska regimen känner till att han eller hon ansökt om asyl i Sverige riskerar också förföljelse på grund av tillskriven politisk uppfattning vid ett återvändande. Mot denna bakgrund får tvångsvisa verkställigheter av eritreaner som fått avslag på ansökningar om asyl inte ske. Detta utgör dock inte en omständighet som i sig kan ligga till grund för att konstatera ett praktiskt verkställighetshinder vid grundprovningen. Om den sökande kan återvända självmant föreligger inget praktiskt verkställighetshinder. I samband med en ansökan om verkställighetshinder enligt 12 kap. utlänningslagen kan ett uppehållstillstånd beviljas med stöd av bestämmelsen om praktiskt verkställighetshinder enligt 12 kap. 18 § första stycket 2 utlänningslagen endast om det finns anledning att anta att ett självmant återvändande inte är möjligt.

En sökande från Eritrea kan givetvis uppfylla kriterierna för flyktingskap på andra grunder och utifrån andra omständigheter. En noggrann utredning av samtliga omständigheter måste alltid göras i varje enskilt fall och bedömningen av landinformationen bör göras med försiktighet. Flera flyktinggrunder kan förekomma samtidigt för en sökande.

³ Se US Department of State, Country Report on Human Rights Practices 2020 - Eritrea, 2021-03-13 (Lifos 45411). Även Temarapport Eritrea: familjemedlemmars kontakt med eritreanska beskickningar i utlandet, (version 1.3) (Lifos 41222) samt Temarapport; Folkarmén i Eritrea (version 1.0). (Lifos 36272),
⁴ Lifos 36272, avsnitt 2.4.

⁵ Se EASO, EASO Country of Origin Information Report: Eritrea National service, exit, and return, 2019-09-30, (Lifos 46972) US Department of State, Country Report on Human Rights Practices 2018 – Eritrea, 2109-03-30, s. 14 (Lifos 43022)

⁶ EASO, EASO Country of Origin Information Report: Eritrea National service, exit, and return, 2019-09-30, (Lifos 46972), s.43

